Dáslepki maǵlıwmatlar

2021- jıldıń yanvar-aprel aylarında Qaraqalpaqstan Respublikasında xızmetler tarawınıń rawajlanıwı

Xızmetler tarawınıń rawajlanıw dárejesi jámiyet párawanlıǵın sáwlelendiriwshi kórsetkishlerden biri esaplanadı. Resurslar sarpın únemlewshi nátiyjeli innovaciyalıq ekonomikanı qurıw processinde xızmetler tarawı bólek orın tutadı, sebebi ol, tovar islep shıǵarıw menen salıstırılǵanda, materiallar sarpınıń kemligine, qárejetlerdiń tez qaplanıwına hám joqarı paydalılıqqa iye.

Usı tarawdıń xalıq aralıq korporaciyalar, bankler, aviakompaniyalar, kompyuter orayları, telekommunikaciyalar, qamsızlandırıw, yuridikalıq hám konsalting firmaları, mámleket hám mámleketlik emes shólkemler, sonıń menen birge, kommerciyalıq bolmaǵan shólkemlerdi óz ishine aladı.

2021- jıldıń yanvar-aprel aylarında xızmetler tarawınıń tiykarǵı kórsetkishleri

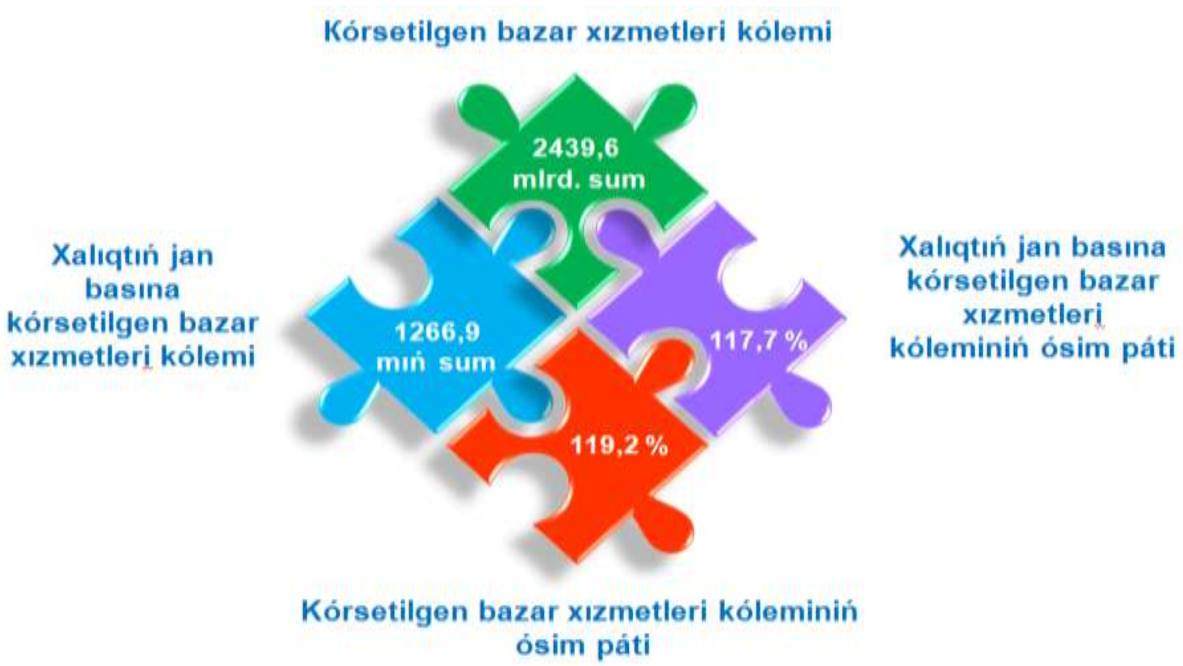

Dáslepki maǵlıwmatlar

Xızmetler tarawı bul — kárxanalar, shólkemler, sonıń menen birge, fizikalıq shaxslar tárepinen kórsetiletuǵın hár qıylı xızmetler, islep shıǵarıwdı óz ishine alǵan ulıwmalastırılǵan taypa bolıp tabıladı. Bul tarawdı kóbinese rawajlanǵan zamanagóy infratuzilme sebepli sanaattan keyingi ekonomikalıq struktura formasında kóriledi.

Islep shıǵarılǵan xızmetlerdiń tiykarǵı kórsetkishleri

Dáslepki maǵlıwmatlarǵa kóre, 2021- jıldıń yanvar-aprel aylarında kórsetilgen bazar xızmetleri kólemi 2439,6 mlrd. sumǵa jetti. Onıń nominal kólemi 552,8 mlrd. sumǵa astı. Salıstırma ekvivalentte ótken jıldıń usı dáwirine salıstırǵanda ósim páti 119,2 % ti quradı.

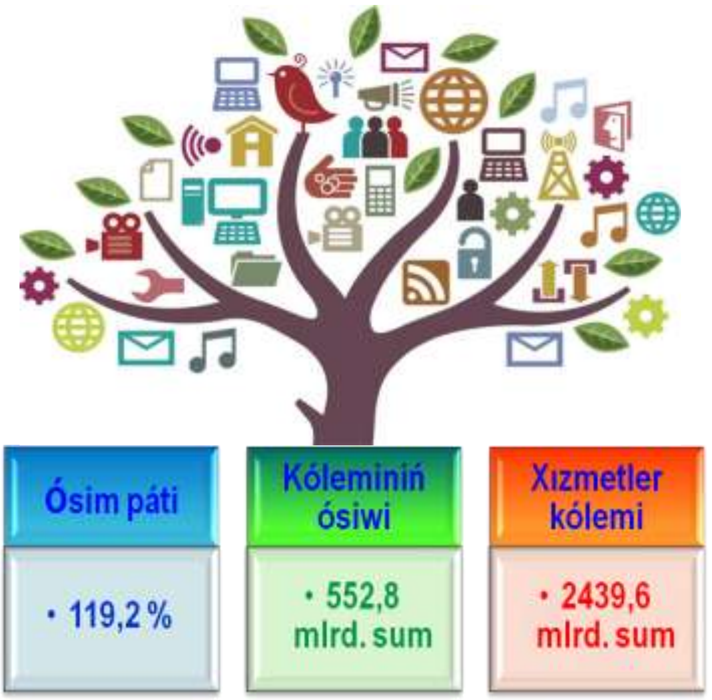

Xızmetler - qarıydarlar (yuridikalıq hám fizikalıq shaxslar) jaǵdayın ózgerttiretuǵın yamasa tovarlar, xızmetler hám finanslıq aktivler menen ayırbaslawına kómeklesetuǵın islep shıǵarıw iskerliginiń nátiyjesi esaplanadı.

Dáslepki maǵlıwmatlar

Kórsetilgen bazar xizmetler kóleminiń salıstırılıwı, mlrd. sum

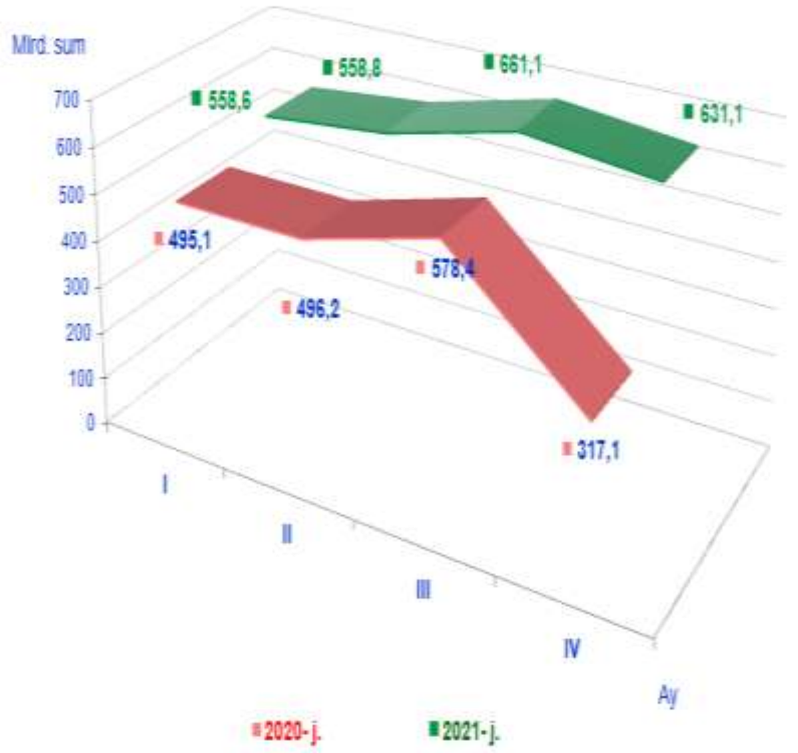

2021- jıldıń yanvar ayına salıstırǵanda usı jıldıń aprel ayında (diskret ay) kórsetilgen bazar xızmetleri kólemi 72,5 mlrd. sumǵa asıp 631,1 mlrd. sumǵa jetti.

Salıstırıw ushın :

ótken jıldıń usı dáwirinde olardıń kólemi 178,0 mlrd. sumǵa páseygen hám 317,1 mlrd. sumǵa teń bolǵan.

2021- jıl III - diskret (mart) ayınıń kólemine salıstırǵanda, 2021- jıl IV - diskret (aprel) ayınıń kólemi 30,0 mlrd. sumǵa páseygen.

Salıstırıw ushın :

2020- jıldıń III hám IV - diskret ayları ortasındaǵı ayırmashılıǵı 261,3 mlrd. sumdı quraǵan.

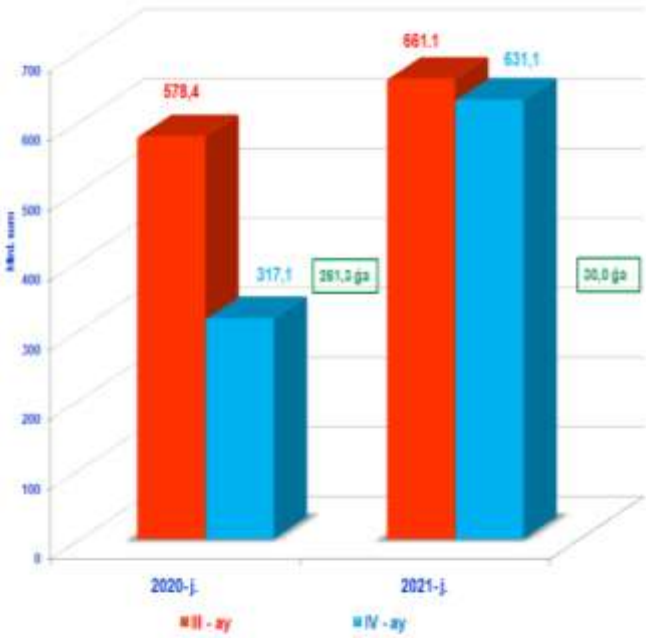

Dáslepki maǵlıwmatlar

Xızmetler tarawı islep shıǵarıw ónimliligin hám natiyjeliligin asırıwǵa járdem beretuǵın hár qıylı iskerlik túrlerin óz ishine aladı.

Ekonomikalıq háreket túrleri boyınsha islep shıǵarılǵan xızmetlerdiń tiykarǵı kórsetkishleri

(2021- jıldıń yanvar-aprel aylarında)

	Kólemi, mlrd. sum	Ótken jılǵa salıstırǵanda ósim pátі, % te
Xızmetler – jámi	**2439,6**	**119,2**
Sonnan:		
baylanıs hám málimleme xızmetleri	142,6	114,7
finanslıq xızmetleri	518,8	125,0
transport xızmetleri	584,9	105,9
sonnan: avtotransport xızmetleri	338,1	127,2
jasaw hám awqatlanıw xızmetleri	61,6	96,7
sawda xızmetleri	542,9	112,9
kóshpes múlk penen baylanıslı xızmetler	64,2	135,2
bilimlendiriw tarawındaǵı xızmetler	160,0	150,1
densawlıqtı saqlaw tarawındaǵı xızmetler	28,7	135,3
ijara xızmetleri	69,3	195,0
kompyuterlerdi ońlaw boyınsha xızmetler	72,7	142,4
jeke xızmetler	88,3	129,2
arxitektura tarawındaǵı xızmetler	30,7	115,1
basqa xızmetler	74,9	134,5

Dáslepki maǵlıwmatlar

Ekonomikalıq háreket túrleri boyınsha kórsetilgen bazar xızmetleriniń quramı, % te
(2021- jıldıń yanvar-aprel aylarında)

Ekonomikalıq háreket túrleri boyınsha kórsetilgen bazar xızmetleri quramında eń úlken úlesti transport xızmetleri iyeleydi. Sonday etip, 2021- jıldıń yanvar-aprel aylarında olardıń úlesi 24,0 % ti quradı. Usınıń menen birge, joqarı kórsetkishler sawda xızmetleri (22,2 %), finanslıq xızmetler (21,3 %), bilimlendiriw tarawındaǵı xızmetler boyınsha (6,6 %) úlesine tuwrı keldi.

Densawlıqtı saqlaw tarawındaǵı xızmetler kórsetiw kólemleriniń onsha úlken bolmaǵan ósiwi gúzetildi, olardıń úlesi tek 1,2 % ti quradı. Sonıń menen birge, joqarı bolmaǵan úles arxitektura tarawındaǵı xızmetler - 1,3 %, jasaw hám awqatlanıw xızmetleri - 2,5 % ke tuwrı keldi.

Dáslepki maǵlıwmatlar

Ekonomikalıq háreket túrleri boyınsha bazar xızmetleriniń ósim pátleriniń salıstırılıwı, % te

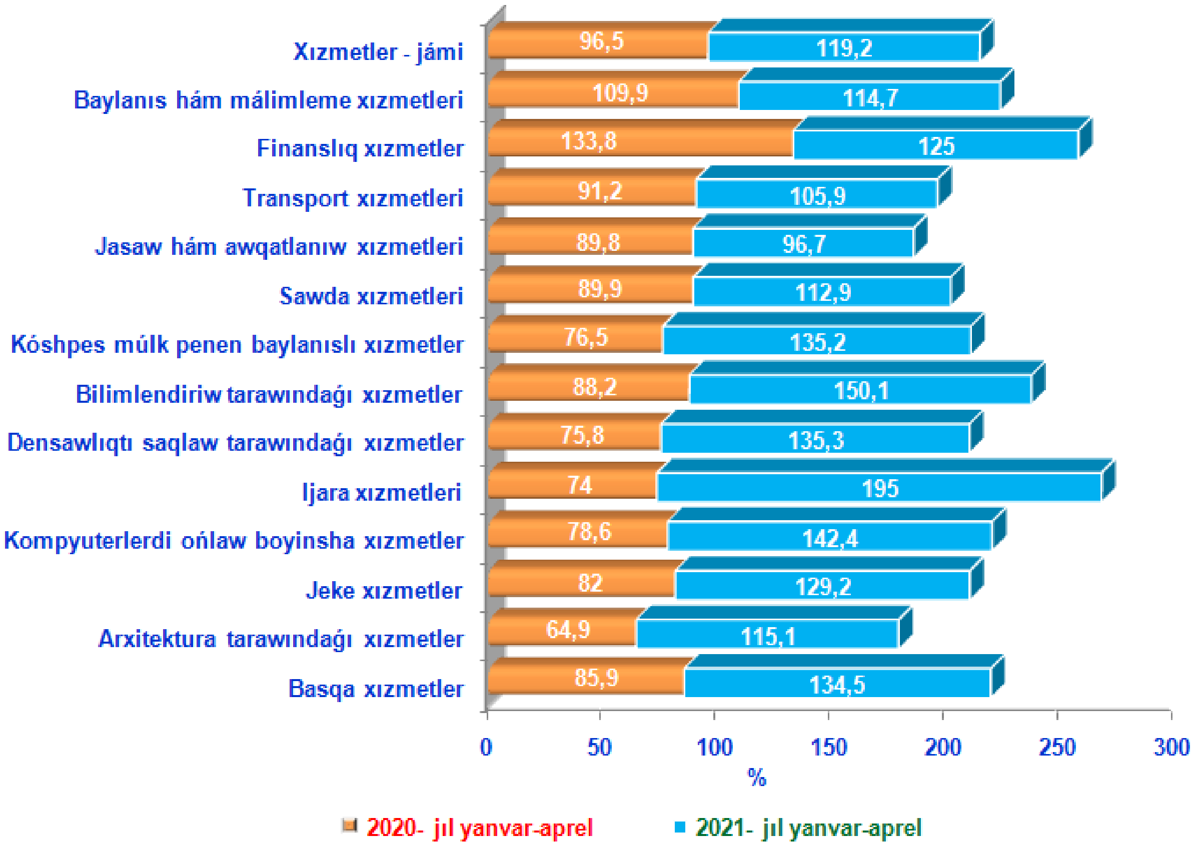

Joqarı ósim pátleri ijara xızmetleri xızmetler (95,0 %), bilimlendiriw tarawındaǵı xızmetler (50,1 %), kompyuterlerdi ońlaw boyinsha xızmetler (42,4 %), densawlıqtı saqlaw tarawındaǵı xızmetler (35,3 %), kóshpes múlk penen baylanıslı xızmetler (35,2 %), ti quradi.

Jasaw hám awqatlanıw xızmetleri kóleminde sezilerli dárejede (3,3 % ke) tómenlewi gúzetildi.

Dáslepki maǵlıwmatlar

Hár bir mámlekettiń ekonomikalıq turmısında zárúrli orın tutatuǵın sawda tarawı islep shıǵarıw hám tutınıw ortasındaǵı baylanıstı támiyinleydi, sonıń menen birge, tovarlardı islep shıǵarıw kólemi hám quramına, olardıń túrlerin jaqsılanıwına hám sapasınıń asıwına sezilerli tásir kórsetedi.

2021- jıldıń yanvar-aprel aylarında, kórsetilgen bazar xızmetleri ulıwma kóleminde sawda xızmetleriniń úlesi 22,2 % ti payda etip, bul 542,9 mlrd. sumǵa teń boldı.

Sawda - bul tovarlardıń aylanıwın, olardıń islep shıǵarıw tarawınan tutınıw tarawına ótiwin támiyinleytuǵın ekonomika tarawı bolıp tabıladı. Belgili bir mámleket ishinde sawda tovarların zárúr qarıydarǵa jetkiziw wazıypasın atqaradı. Ol kótere hám usaqlap satıw sawdaǵa bólinedi.

Sawda xızmetleri quramı, % te
(2021- jıldıń yanvar-aprel aylarında)

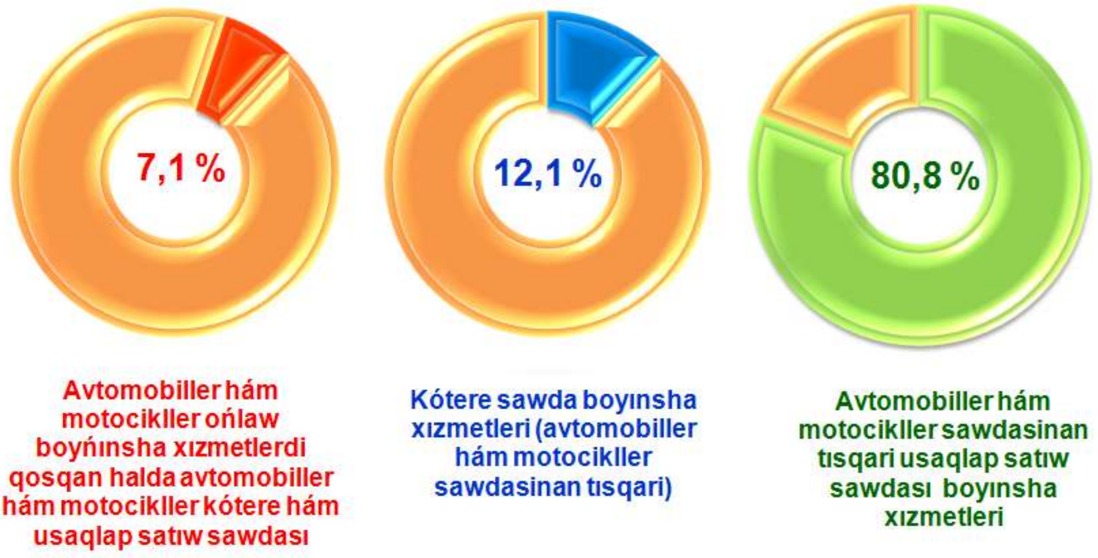

Dáslepki maǵlıwmatlar

Ámeldegi dáwirde usaqlap satıw sawda xızmetleri úlesi 80,8 % ke tuwrı keledi.

Kótere sawda xızmetleriniń úlesi (avtomobiller hám motocikller sawdasınan tısqarı) 12,1 % ke jetti. Avtomobiller hám motocikllerdiń kótere hám usaqlap satıw sawdası boyınsha xızmetler, atap aytqanda, avtomobiller hám motocikllerdi ońlaw boyınsha xızmetlerdi qosqan halda, sawda xızmetleriniń ulıwma kólemindegi úlesi 7,1 % ti quradı.

Finanslıq xızmetler
(2021- jıldıń yanvar-aprel aylarında)

Finanslıq xızmetler kólemi 518,8 mlrd. sumdı - quradı. **Salıstırıw ushın :** 2020- jıldıń yanvar-aprel aylarında finanslıq xızmetler kólemi 394,9 mlrd. sumǵa teń boldı.

Olardıń ulıwma xızmetler kólemindegi úlesi 21,3 % ti quradı.

Salıstırıw ushın : 2020- jıldıń yanvar-aprel aylarında olardıń úlesi 20,9 % ti quradı.

Ótken jıldıń usı dáwirine salıstırǵanda kólemi 123,9 mlrd. sumǵa kóbeyiwi gúzetildi.

Finanslıq xızmetlerdiń ósiwi 25,0 % ti quradı.

Salıstırıw ushın : 2020- jıldıń yanvar-aprel aylarında olardıń ósim páti 133,8 % ke jetken.

Finanslıq xızmetler kólemi - finanslıq dáldálshılıq esabınan alınǵan procentli dáramatlar kólemi (xızmetler ushın belgilengen tólewler muǵdarında), sonıń menen birge, finans shólkemi tárepinen ssuda beriw yamasa depozitti saqlaw boyınsha xızmetleri ushın tólenetuǵın aqsha esabına kóre alınadı.

Dáslepki maǵlıwmatlar

Finanslıq xızmetler quramı, % te
(2021- jıldıń yanvar-aprel aylarında)

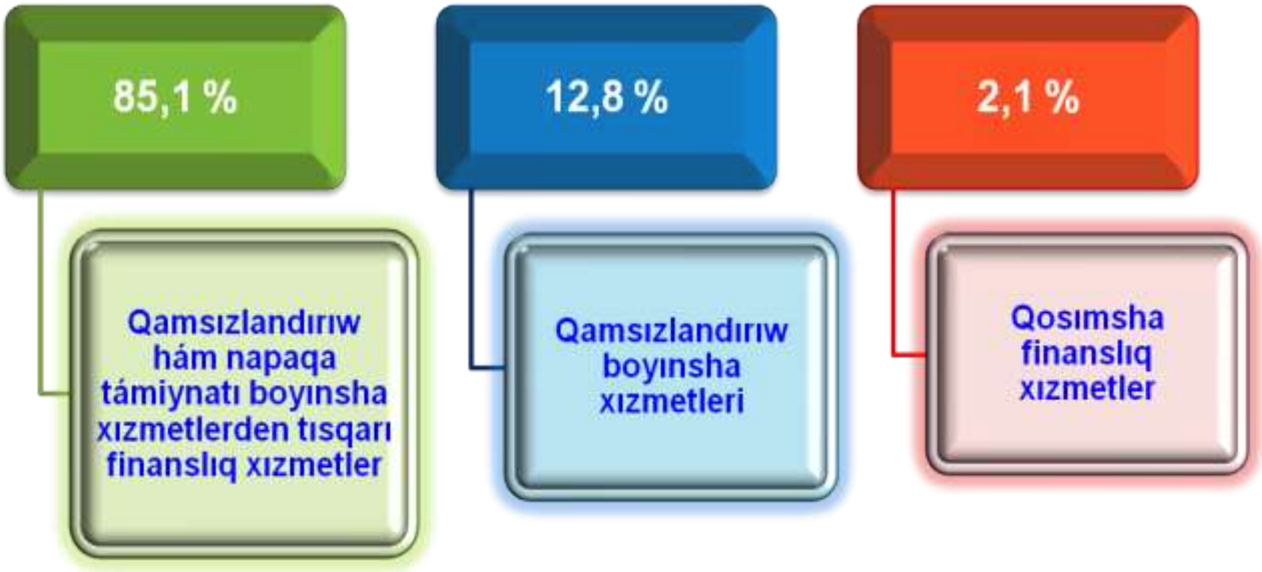

Finanslıq xızmetler ulıwma kóleminde qamsızlandırıw hám pensiya támiynatı boyınsha xızmetlerden tısqarı finanslıq xizmetlerdiń úlesi 85,1 % ti quraydı.	Ámeldegi dáwirde qamsız-landırıw xızmetleriniń úlesi 12,8 % aralıǵinda gúzetildi.

Finanslıq hám qamsızlandırıw xızmetlerine salıstırǵanda járdemshi xızmetlerdiń ulıwma finanslıq xızmetler kólemindegi úlesi joqarı kórsetkishke iye emes hám ol 2,1 % ti quraydı.

Rawajlanǵan mámleketler tájiriybesi sonı kórsetedi, AKTnıń rawajlanıwı mámlekettiń básekige shıdamlılıq dárejesine tikkeley tásir etedi, sizge úlken kólemdegi maǵlıwmatlardı toplaw hám ulıwmalastırıwǵa múmkinshilik beredi, strategiyalıq dárejede basqarıw ushın úlken múmkinshilikler payda boladı.

AKTdan aktiv paydalanıw keń qamtılǵan infratúzilmege tiykarlanǵan bolıp, ol eń zamanagóy úskeneler hám texnologiyalar menen úskenelestirilgen, joqarı kadrlar potencialına iye.

Dáslepki maǵlıwmatlar

Baylanıs hám málimleme xızmetleri
(2021- jıldıń yanvar-aprel aylarında)

2021- jıldıń yanvar-aprel aylarında baylanıs málimleme xızmetleriniń kólemi 142,6 mlrd. sum dárejesinde belgilendi.

Ótken jıldıń usı dáwirine salıstırǵanda bul túrdegi xızmetlerdiń ósim páti 114,7 % ke jetti.

Kórsetilgen bazar xızmetleriniń ulıwma kólemdegi úlesi 5,8 % ti quradı.

Baylanıs hám málimleme xızmetleri quramı, % te
(2021- jıldıń yanvar-aprel aylarında)

Baylanıs hám málimleme xızmetleri kóleminde eń úlken úlesti telekommunikaciya xızmetleri (sımlı hám mobil baylanıs xızmetleri, Internet tarmaǵı, joldaslı baylanıs xızmetleri hám basqalar) iyelep, 94,1 % ti quradı.	Xızmetlerdiń ulıwma kólemindegi úlesinde kompyuter dástúrlew, másláhát beriw xızmetleri hám basqa járdemshi xızmetler - 0,8 %, basqa baylanıs xızmetleri - 0,5 %, baspa sóz xızmetleri - 3,8 %, sonıń menen birge, málimleme tarawındaǵı xızmetler - 0,8 % ti quradı.

Soni aytıw kerek, puqaralardı joqarı sapalı hám qımbat emes baxalardaǵı tálim menen támiyinlew, jámiyet rawajlanıwın, onıń keleshegin anıq belgilep beretuǵın wazıypa bolıp tabıladı.

Bilimlendiriw tarawındaǵı xızmetler
(2021- jıldıń yanvar-aprel aylarında)

2021- jıldıń yanvar-aprel aylarında bilimlendiriw tarawındaǵı xızmetler kólemi 160,0 mlrd. sumǵa jetip, bazar xızmetleri ulıwma kólemindegi úlesi 6,6 % ti quradı. Ótken jıldıń usı dáwirine salıstırǵanda ósim páti 150,1 % ti quradı.

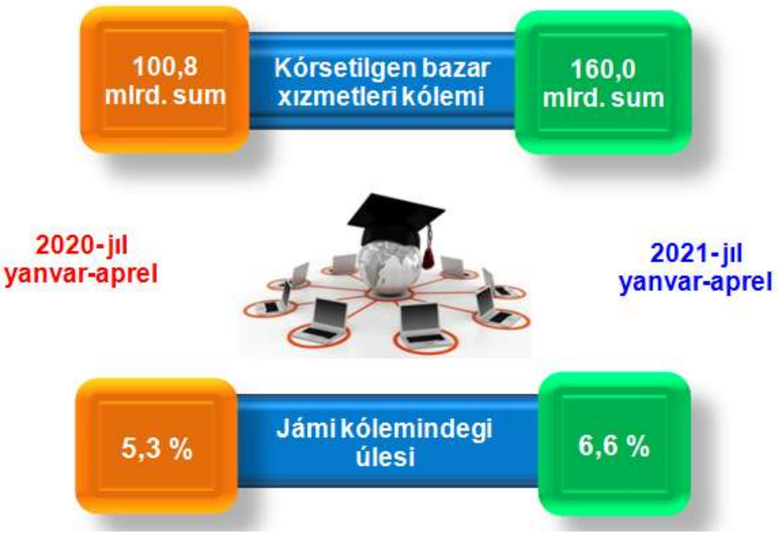

Jasaw boyınsha xızmetler kólemi, qısqa múddetli turar jay menen támiyinlew boyınsha kórsetilgen xızmetler (mıymanxanalar, oteller, moteller hám basqa turar jaylar) mánisin óz ishine aladı.

Jasaw hám awqatlanıw boyınsha xızmetler

(2021- jıldıń yanvar-aprel aylarında)

Ótken jıldıń usı dáwirine salıstırǵanda jasaw hám awqatlanıw boyınsha xızmetlerdiń ósim páti 96,7 % ti quradı, olardıń kólemi bolsa 61,6 mlrd. sumǵa teń bolǵan.

Bul dáwirde olardıń bazar xızmetleri ulıwma kólemindegi úlesi 2,5 % ti quradı.

Azıq-awqat hám ishimlikler menen támiyinlew boyınsha xızmetler - azıq-túlik ónimleri hám ishimlikler jetkiziw boyınsha qoyılǵan ústemeden tısqarı, awqat tayarlawda isletilgen hám qayta islenbegen halda satılǵan ónimler mánisin óz ishine alıwshı aylanba mánisi bolıp tabıladı.

Dáslepki maǵlıwmatlar

Jasaw hám awqatlaniw boyınsha xızmetlerdiń quramı
(2021- jıldıń yanvar-aprel aylarında)

Jasaw hám awqatlanıw boyınsha xızmetlerdiń ulıwma kóleminde azıq-awqat hám ishimlikler menen támiyinlew boyınsha xızmetlerdiń úlesi 92,1 % menen ústinlik etedi.

2021- jıldıń yanvar-aprel aylarında jasaw boyınsha xızmetler úlesi 7,9 % ti quradı.

Densawlıqtı saqlaw tarawındaǵı xızmetler kólemi bul - densawlıqtı saqlaw mekemeleriniń medicinalıq hám sanitariya xızmetleri, sonıń menen birge, shólkemler hám medicina kárxanaları, poliklinikalar, klinikalar tárepinen kórsetilgen bazar xızmetleriniń mánisi bolıp tabıladı.

Densawlıqtı saqlaw tarawındaǵı xızmetler
(2021- jıldıń yanvar-aprel aylarında)

2021- jıldıń yanvar-aprel aylarında densawlıqtı saqlaw tarawındaǵı kólemi 28,7 mlrd. sumdı quradı. Xızmetlerdiń ulıwma kóleminde olardıń úlesi 1,2 % ti quradı. Ótken jıldıń usı dáwirine salıstırǵanda ósim páti 135,3 % ti quradı.

Dáslepki maǵlıwmatlar

Ekonomikalıq háreket túrleri boyınsha kórsetilgen xızmetler, qarıydarlardıń dáramat dárejesi, diydi hám qálew-tileklerine qaray differenciyalanadı.

Qala hám rayonlar kesiminde xızmetler islep shıǵarıw
(2021- jıldıń yanvar-aprel aylarında)

	Kólemi, mlrd. sum	Ótken jılǵa salıstırǵanda ósim páti, % te	Xalıqtıń jan basına kórsetilgen bazar xızmetleri kólemi, mıń sum
Qaraqalpaqstan Respublikası	**2439.6**	**119,2**	**1266,9**
Nókis q.	1084,1	118,3	3340,7
rayonlar:			
Ámiwdárya	133,1	128,4	660,3
Beruniy	149,6	123,5	768,0
Bozataw	11,0	143,2	502,7
Qaraózek	39,1	122,9	733,9
Kegeyli	39,2	130,3	533,7
Qońırat	291,6	106,3	2 215,8
Qanlıkól	33,0	125,0	636,7
Moynaq	27,7	120,0	856,2
Nókis r.	33,6	121,7	656,5
Taqiyatas	50,3	109,9	673,0
Taxtakópir	29,1	128,0	721,0
Tórtkúl	189,8	123,7	870,9
Xojeli	109,9	123,9	883,6
Shımbay	71,3	126,1	631,6
Shomanay	32,4	127,3	572,9
Ellikqala	114,8	125,9	707,8

Usınıń menen birge, salıstırǵanda joqarı kórsetkishler Nókis qalası (1084,1 mlrd. sum), Qońırat rayonı (291,6 mlrd. sum) hám Tórtkúl rayonlarında (189,8 mlrd. sum) gúzetildi.

Sonı aytıw kerek, zamanagóy Ózbekstannıń sociallıq-ekonomikalıq rawajlanıw keleshekleri, milliy hám jergilikli máplerdi esapqa alǵan halda, respublikanıń hár bir ekonomikalıq rayonı hám wálayatlarınıń barlıq resurslardan aqılǵa say paydalanıwına baylanıslı.

Xızmetler tarawınıń rawajlanıw dárejesi xalıqtıń aymaqlıq jáne social jıldamlıǵın, jańa xojalıq aymaqların ózlestiriw, islep shıǵarıw natiyjeliligin hám materiallıq ónimler tutınıwın asırıwdı támiyinleydi.

Xalıqtıń jan basına kórsetilgen bazar xızmetleri kóleminiń hár ayda ósiwi gúzetilip atır.

Xalıqtıń jan basına kórsetilgen bazar xizmetlerinin tiykarǵı ko‘rsetkishleri

2021- jıldıń yanvar-aprel aylarında xalıqtıń jan basına kórsetilgen bazar xızmetleriniń kólemi 1266,9 mıń sumǵa jetti.

Ótken jıldıń usı dáwirine salıstırǵanda ósim páti 117,7 % ti quradı.

Xalıqtıń jan basına kórsetilgen bazar xızmetleri kólemi, - 1266,9 mıń sum

Ósim páti, 2020- jıl yanvar-aprel aylarına salıstırǵanda, % te - 117,7 %

Kóleminiń ósiwi , 2020- jıl yanvar-aprel aylarına salıstırǵanda, - 274,4 mıń sumǵa

Respublikada xızmetler tarawınıń rawajlanıwı xalıqtıń ósip baratırǵan tólew qábileti hám jeńilliklerine, atap aytqanda, informacion-kommunikaciya texnologiyalarınan paydalanǵan halda, ásirese zamanagóy xızmet túrlerine bolǵan qarıydarlar talabın qandira alatuǵın kishi biznestiń rawajlanıwına baylanıslı.

Basqasha etip aytqanda, bir tárepden xızmetlerdi islep shıǵarıw kólemine úy xojalıqları dáramatları hám jeńillikler, xızmetlerge tarifler, basqa tárepden investiciyalar, salıq, pul-kredit hám mámleket siyasatı, ilimiy-texnikalıq siyasat, sonıń menen birge, kishi biznestiń rawajlanıwı sıyaqlı faktorlar tásir etedi.

Xızmetler tarawı statistikası bólimi
Tel.: 61-224-92-15